

OSIGURAVAJUĆA DRUŠTVA U ULOZI INSTITUCIONALNIH INVESTITORA

Prof. dr Boris Marović

Doc. dr Vladimir Njegomir

Značaj osiguravajućih društava kao institucionalnih investitora

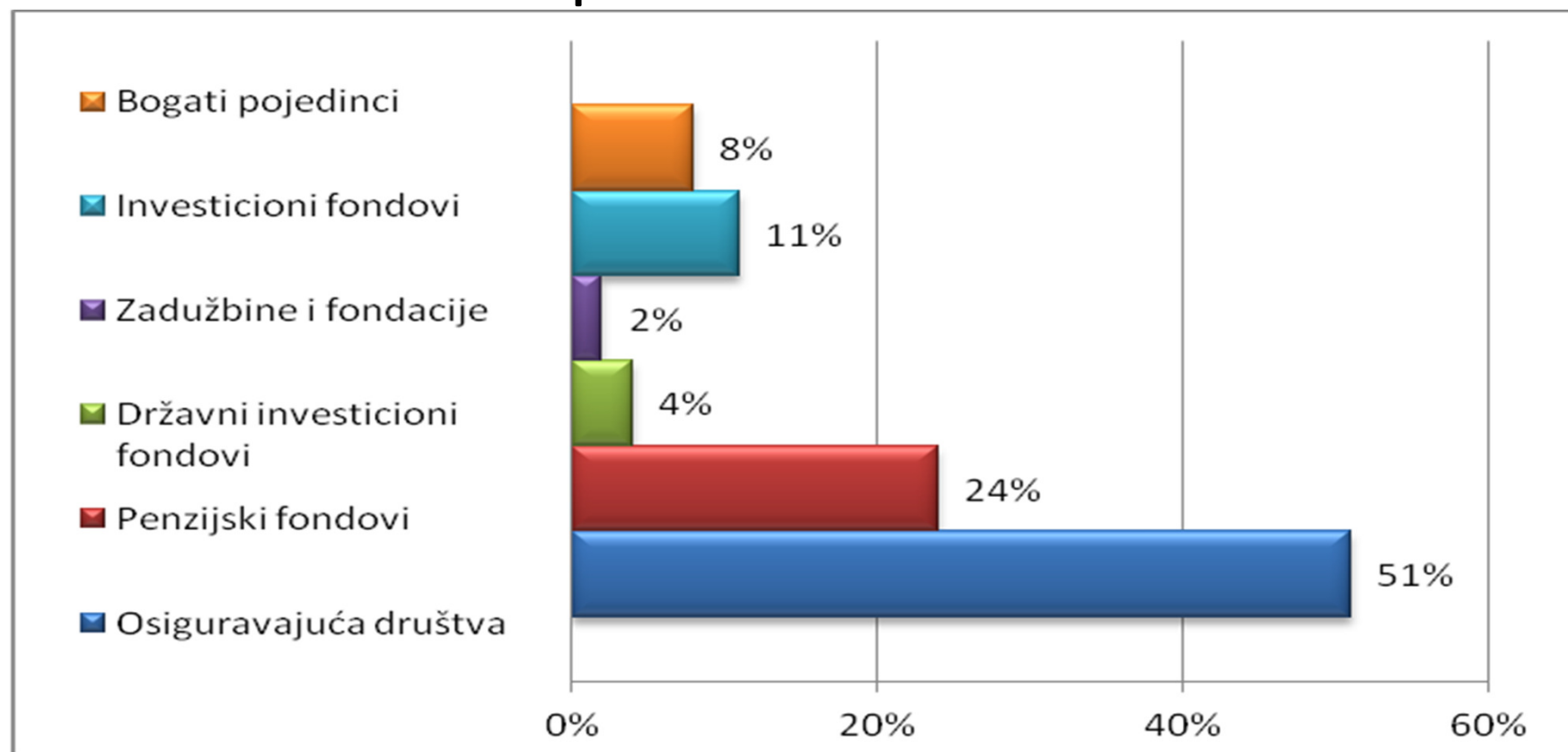

- Osiguravajuća društva u Evropi poseduju:
 - oko 25% svih državnih obveznica koje izdaju države članice Evropske unije,
 - oko 21% svih evropskih korporativnih obveznica
 - oko 18% akcija
 - 11% bankarskog duga u evrozoni i
 - 24% javnog duga zemalja Evropske unije

Značaj osiguravajućih društava kao institucionalnih investitora

26

- Osiguravajuća društva su najveći institucionalni investitor u Evropi

Značaj osiguravajućih društava kao institucionalnih investitora

- Posebno značajan doprinos – unapređenje **efikasnosti investicija**
- Zahvaljujući investicionoj ekspertizi investiranje u:
 - najbolje projekte,
 - najbolje menadžere,
 - najbolja preduzeća.

Značaj osiguravajućih društava kao institucionalnih investitora

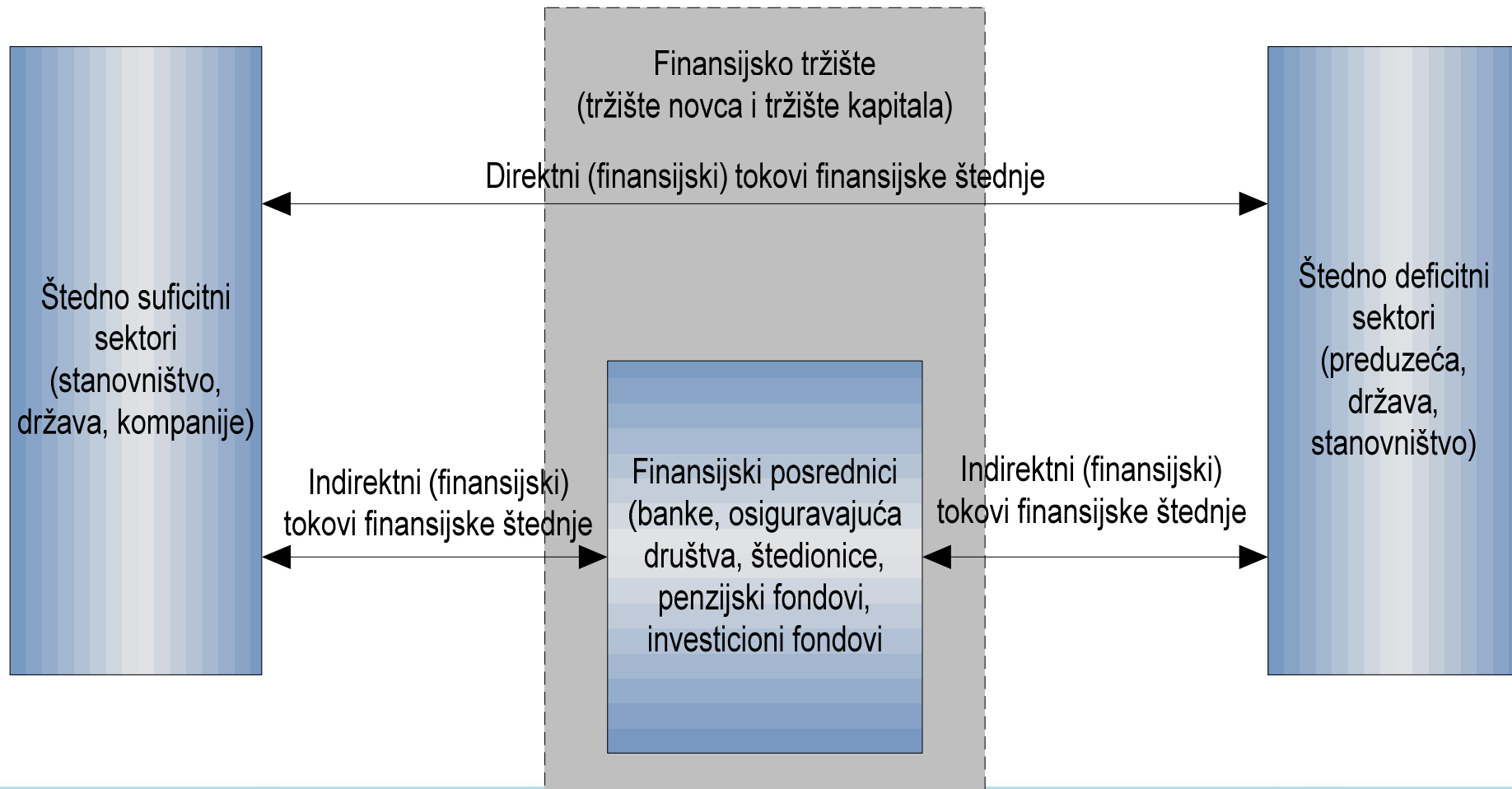

- Investicije omogućavaju:
 - dodatne prihode
 - konkurentniju politiku premija osiguranja
- U Evropi, ukupan obim investicija pokazuje tendenciju rasta
- Ukupan obim investicija u 2013 godini –
8526 milijardi evra

Investiciono okruženje

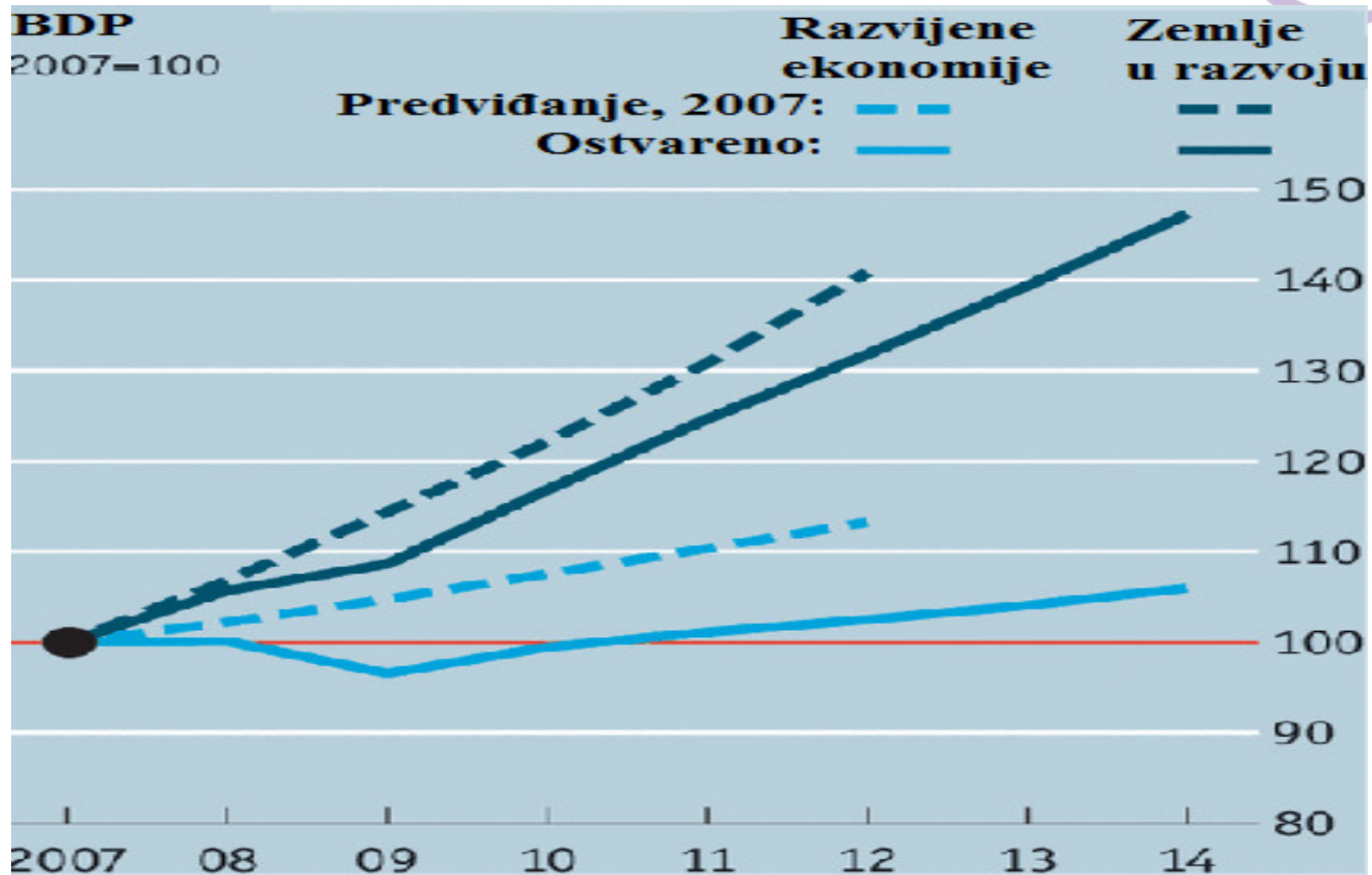
- Struktura finansijskog sistema i pozicija osiguravajućih društava

Investiciono okruženje

26

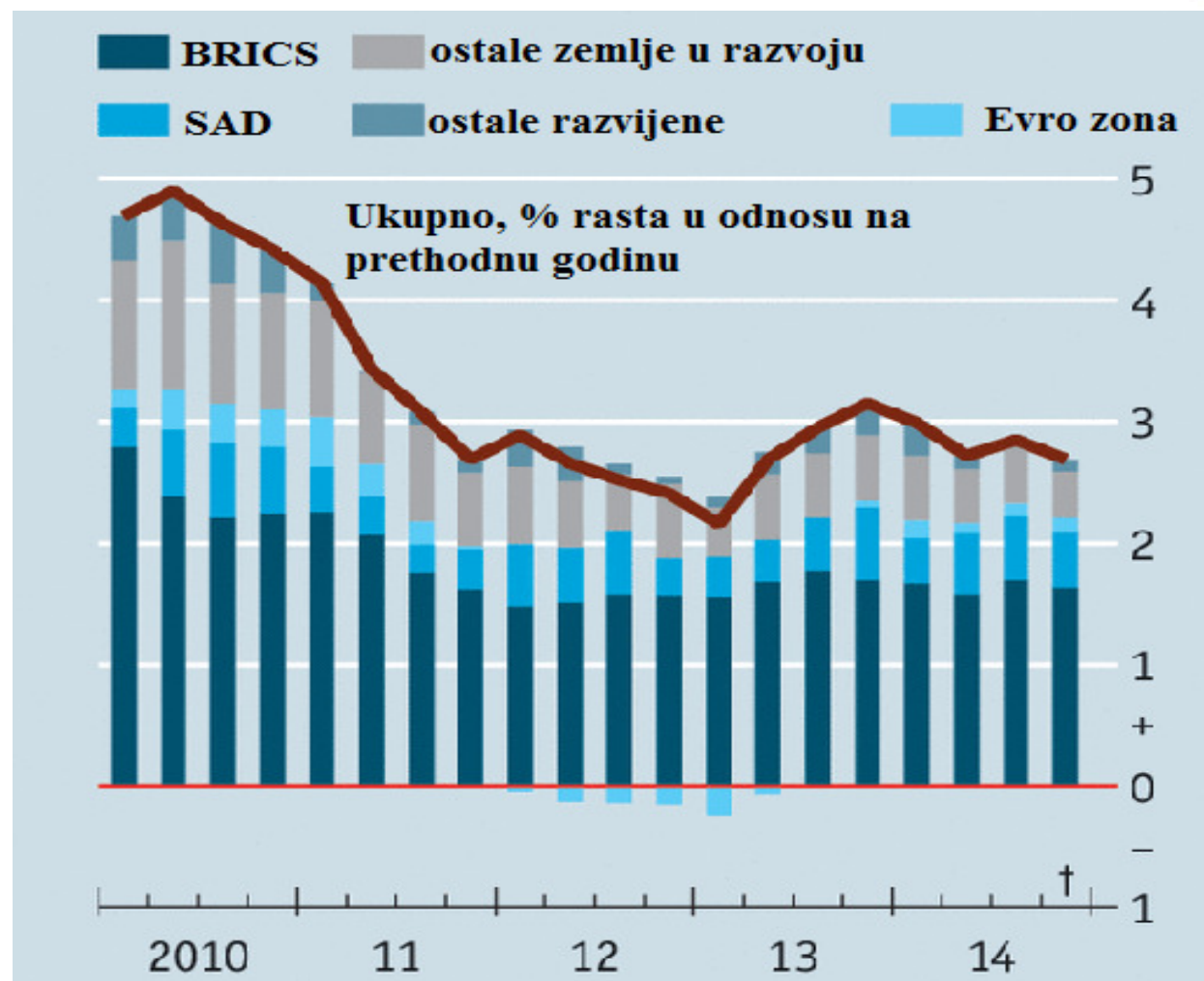
- Rast BDP-a u periodu od 2007. do 2014. god.

Investiciono okruženje

- Kretanje svetskog BDP-a i doprinos pojedinih zemalja

Značaj istovremenog upravljanja imovinom i obavezama

- **ALM koncept** - struktura investicionog portfelja određena strukturom obaveza
- Osnovni cilj - procena rizika i optimalne investicione strategije
- Nissan Mutual Life – garancije fiksnog prinosa
- Prvi posleratni bankrot životnog osiguravača

Značaj istovremenog upravljanja imovinom i obavezama

- 3 oblika usklađivanja imovine i obaveza:
 - valutno
 - vremensko,
 - usklađivanje sa inflacijom.

Značaj istovremenog upravljanja imovinom i obavezama

- Tehnike upravljanja imovinom i obavezama

Tehnika	Testiranje gotovinskog toka	Usklađivanje gotovinskih tokova	Imjunizacija	Dinamička finansijska analiza
Pokriveni rizici	Kamatna stopa	Kamatna stopa	Kamatna stopa	Višestruko
Složenost računanja	Srednja	Srednja	Niska	Visoka
Sektor osiguranja	Životno osiguranje	Životno osiguranje	Životno osiguranje	Neživotno osiguranje
Uobičajen primena	Grupa poslova	Grupa poslova	Grupa poslova	Institucija

Regulacija investicionih aktivnosti osiguravajućih društava

- Investiciona strategija osiguravajućih društava zavisi od tri ključna faktora:
 - 1) karakteristika obaveza (ročnost i predvidivost),
 - 2) raspoloživih oblika imovine u koju se može ulagati i odnosa rizika i prinosa
 - 3) državne regulative.

Regulacija investicionih aktivnosti osiguravajućih društava

- Regulativa do sada – arbitrarno određivanje ulaganja u oblike imovine (u procentima)
- Na primer,
 - za ukupna ulaganja i za pojedinačna ulaganja
 - za ulaganja u akcije
 - za ulaganja u obveznice,
 - za depozite u bankama,...

Regulacija investicionih aktivnosti osiguravajućih društava

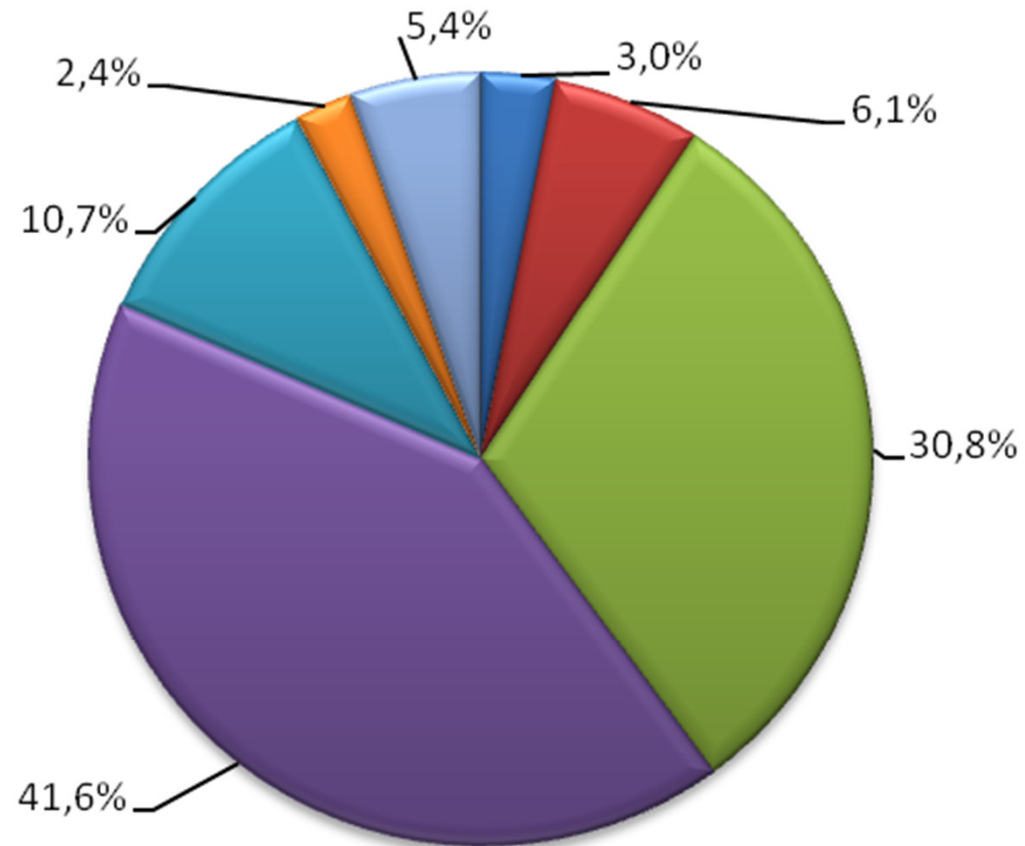
- Solventnost II – nema direktnog ograničenja vrste plasmana koji će biti zastupljeni u investicionim portfeljima
- Ipak, bitno je voditi računa o:
 - riziku promene kamatne stope,
 - riziku promene cene akcija,
 - valutnom riziku,
 - riziku negativne promene cena nekretnina,
 - riziku promene raspona cena

Struktura investicionog portfelja osiguravača u Evropi u 2012. g.

- Zemljište i nepokretnosti
- Investicije u povezana lica
- Akcije i druge HOV sa varijabilnim prinosima
- Obveznice i druge dužničke HOV
- Zajmovi
- Depoziti kod kreditnih institucija
- Ostale investicije

Struktura investicionog portfelja neživotnih osiguranja u SAD

	2009	2010	2011	2012	2013
Obveznice	68,82%	66,39%	67,26%	65,34%	62,55%
Akcije	18,04%	17,17%	17,80%	19,16%	22,14%
Preferencijalne	1,50%	1,34%	0,87%	0,86%	0,78%
Obične	16,54%	15,84%	16,94%	18,30%	21,36%
Hipotekarni zajmovi	0,36%	0,32%	0,37%	0,41%	0,54%
Pravo preče prodaje	0,33%	0,30%	0,36%	0,39%	0,53%
Pravo prodaje osim prečeg	0,02%	0,02%	0,02%	0,02%	0,01%
Nekretnine	0,81%	0,74%	0,77%	0,75%	0,67%
Sopstvene	0,70%	0,65%	0,66%	0,65%	0,57%
Za iznajmljivanje	0,09%	0,08%	0,09%	0,09%	0,08%
Za prodaju	0,02%	0,01%	0,02%	0,01%	0,02%
Gotovina i gotovinski ekvival.	6,96%	6,53%	5,41%	5,95%	5,65%
Izvedene hartije od vrednosti	n.a.	0,05%	0,05%	0,04%	0,04%
Ostalo	5,01%	8,80%	8,34%	8,35%	8,41%

Struktura investicionog portfelja neživotnih osiguravača u Sloveniji

	2009	2010	2011	2012	2013
Državne hartije od vrednosti	27,60%	26,80%	25,20%	30,40%	33,30%
Nekretnine	2,70%	2,50%	2,10%	2,30%	2,20%
Zajmovi	2,10%	2,10%	3,10%	2,00%	1,90%
Dužničke hartije od vrednosti	17,80%	20,90%	24,20%	27,10%	28,80%
Akcije	13,60%	12,80%	10,60%	9,30%	7,90%
Depoziti banaka	11,30%	13,30%	16,20%	10,30%	6,50%
Ostale investicije	24,90%	21,60%	18,60%	18,60%	19,40%

Struktura investicionog portfelja neživotnih osiguravača u Hrvatskoj

	2009	2010	2011	2012	2013
Hartije od vrednosti	34,50%	38,70%	40,90%	42,50%	46,60%
Depoziti	16,00%	16,90%	14,70%	15,80%	12,60%
Nekretnine	15,00%	16,80%	15,90%	15,30%	15,30%
Učešća i deonice investicionih fondova	7,80%	8,80%	6,40%	8,50%	8,50%
Zajmovi	13,30%	8,20%	7,40%	4,70%	5,60%
Ostalo	13,40%	10,60%	14,80%	13,20%	13,20%

Struktura investicionog portfelja neživotnih osiguravača u Srbiji

	2009	2010	2011	2012	2013
Depoziti banaka	27,00%	32,00%	29,00%	21,00%	19,70%
Gotovina	21,00%	14,00%	12,00%	13,90%	14,50%
Potraživanja premija koja nisu dospela na naplatu	10,00%	9,00%	10,00%	7,10%	6,30%
Državne hartije od vrednosti	16,00%	24,00%	29,00%	35,60%	38,90%
Akcije	8,00%	6,00%	3,00%	n.a.	n.a.
Nekretnine	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Ostale investicije	18,00%	15,00%	17,00%	22,40%	20,60%

Struktura investicionog portfelja neživotnih osiguravača u **Makedoniji**

	2009	2010	2011	2012	2013
Računi i depoziti u bankama	68,1%	65,0%	54,7%	44,4%	43,1%
Državne hartije od vrednosti	17,3%	23,9%	31,5%	48,0%	53,8%
Akcije	9,1%	6,1%	2,8%	2,3%	1,2%
Korporativne obveznice	1,6%	0,7%	1,6%	1,1%	0,0%
Investicioni fondovi	0,3%	0,4%	1,1%	0,2%	1,9%
Ostalo	3,7%	3,9%	8,3%	4,0%	0,0%

Struktura investicionog portfelja neživotnih osiguranja u **Crnoj Gori**

	2009	2010	2011	2012	2013
Akcije	6,28%	6,71%	7,73%	3,70%	3,63%
Državne obveznice	n.a.	n.a.	9,83%	18,29%	30,19%
Obveznice	6,02%	5,34%	4,13%	3,85%	0,00%
Depoziti	57,90%	64,87%	57,31%	54,92%	48,14%
Investicione nekretnine	24,32%	21,08%	19,64%	18,43%	16,46%
Gotovina	5,48%	2,00%	1,36%	0,81%	1,58%

Struktura investicionog portfelja životnih osiguravača u SAD

	2009	2010	2011	2012	2013
Obveznice	74,62%	75,93%	75,34%	74,65%	74,70%
Akcije	2,37%	2,41%	2,33%	2,29%	2,31%
Preferencijalne	0,38%	0,28%	0,24%	0,23%	0,24%
Obične	1,99%	2,12%	2,09%	2,06%	2,07%
Hipotekarni zajmovi	10,28%	9,61%	9,61%	9,85%	10,14%
Pravo preče prodaje	10,19%	9,55%	9,56%	9,78%	10,05%
Pravo prodaje osim prečeg	0,09%	0,07%	0,06%	0,07%	0,09%
Nekretnine	0,63%	0,62%	0,61%	0,63%	0,64%
Sopstvene	0,20%	0,18%	0,17%	0,16%	0,16%
Za iznajmljivanje	0,42%	0,43%	0,13%	0,45%	0,46%
Za prodaju	0,01%	0,01%	0,01%	0,02%	0,03%
Gotovina i gotovinski ekvival.	4,00%	2,98%	2,97%	3,13%	2,72%
Zajmovi uključujući premijske zajmove	3,91%	3,86%	3,75%	3,74%	3,69%
Izvedene hartije od vrednosti	n.a.	0,68%	1,32%	1,22%	1,09%
Ostalo	4,82%	4,53%	4,07%	4,49%	4,71%

Struktura investicionog portfelja životnih osiguravača u Sloveniji

	2009	2010	2011	2012	2013
Državne hartije od vrednosti	37,10%	33,90%	30,80%	32,90%	33,40%
Nekretnine	0,30%	0,60%	0,70%	0,70%	0,80%
Zajmovi	1,70%	1,60%	1,60%	1,40%	1,40%
Dužničke hartije od vrednosti	26,70%	26,30%	26,80%	25,80%	26,20%
Akcije	26,70%	29,40%	29,10%	31,50%	32,30%
Depoziti banaka	6,00%	7,10%	9,50%	6,30%	4,60%
Ostale investicije	1,50%	1,10%	1,50%	1,40%	1,30%

Struktura investicionog portfelja životnih osiguravača u Hrvatskoj

	2009	2010	2011	2012	2013
Hartije od vrednosti Republike Hrvatske i Hrvatske banke za obnovu i razvoj	72,90%	75,90%	79,30	79,70%	83,40%
Depoziti	14,80%	10,60%	8,50%	7,90%	6,10%
Nekretnine	1,50%	4,90%	2,90%	3,10%	4,30%
Učešća i deonice investicionih fondova	4,50%	2,90%	2,90%	3,10%	3,10%
Ostalo	6,30%	5,80%	6,40%	6,20%	3,10%

Struktura investicionog portfelja životnih osiguravača u Srbiji

	2009	2010	2011	2012	2013
Depoziti banaka	20,00%	30,00%	12,00	7,80%	5,20%
Gotovina	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Potraživanja	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Državne hartije od vrednosti	72,00%	59,00%	82,00%	85,70%	88,50%
Akcije	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Ostale hartije od vrednosti	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Obveznice kojima se trguje na bezri	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Ostale investicije	8,00%	11,00%	6,00%	6,50%	6,30%

Struktura investicionog portfelja životnih osiguravača u **Makedoniji**

	2009	2010	2011	2012	2013
Računi i depoziti u bankama	51,7%	42,9%	25,7%	26,6%	23,5%
Državne hartije od vrednosti	47,9%	57,0%	73,4%	72,9%	74,9%
Akcije	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,5%
Korporativne obveznice	0,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Investicioni fondovi	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ostalo	0,0%	0,1%	0,9%	0,5%	0,2%

Struktura investicionog portfelja životnih osiguravača u **Crnoj Gori**

	2009	2010	2011	2012	2013
Akcije	3,49%	3,00%	1,86%	0,82%	0,67%
Državne obveznice	n.a.	n.a.	57,05%	76,55%	73,75%
Obveznice	1,72%	17,43%	0,83%	0,67%	0,00%
Depoziti	80,87%	70,80%	34,97%	16,14%	19,67%
Investicione nekretnine	12,43%	6,64%	3,25%	5,29%	3,81%
Gotovina	1,48%	2,13%	2,03%	0,52%	2,11%

Struktura investicionog portfelja **BERKSHIRE HATHAWAY INC.**

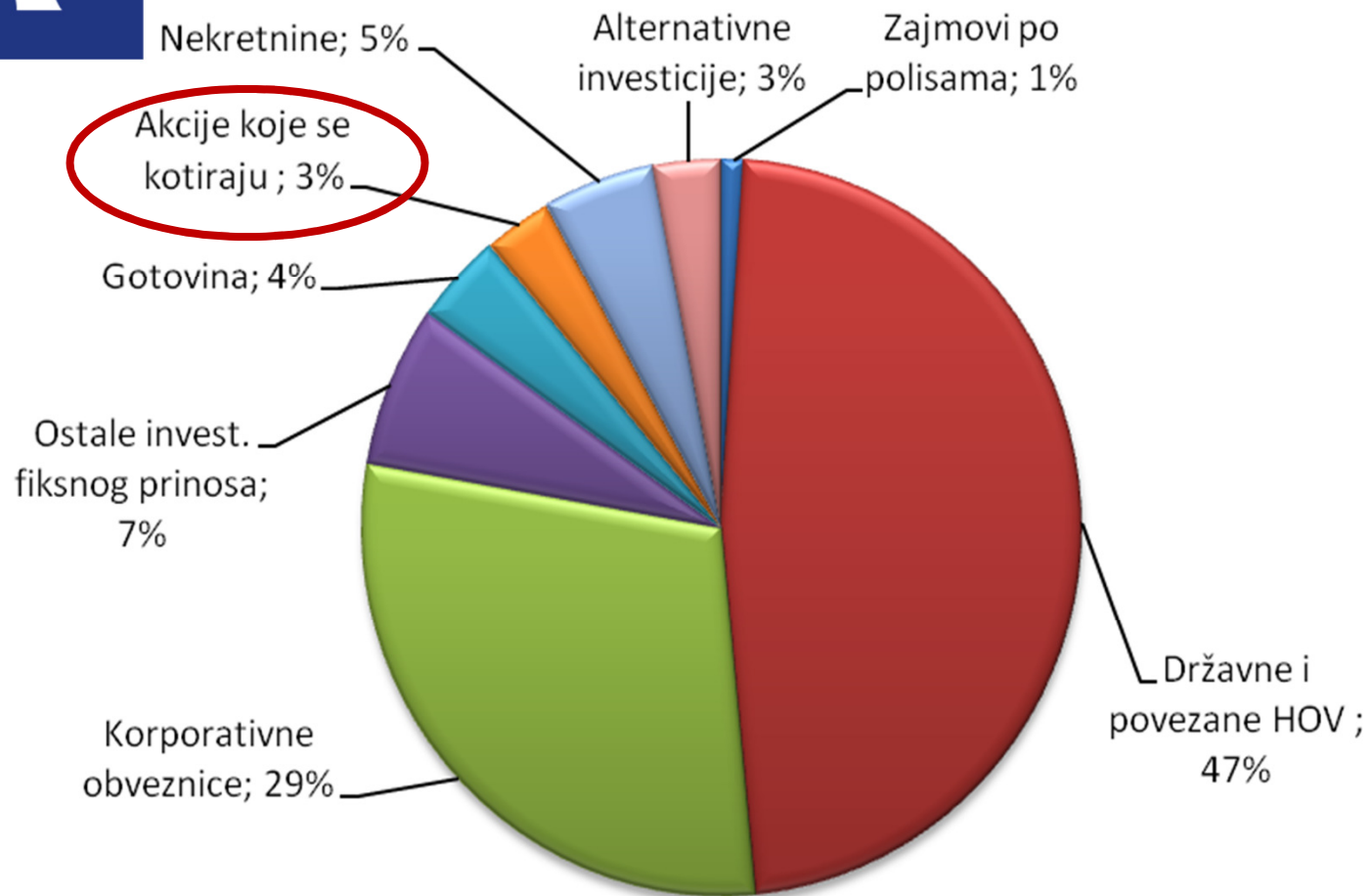
	2014.	
	u mil. dol.	u %
Gotovina i depoziti po viđenju	57.974	17,57%
Investicije:		
Hartije od vrednosti fiksnog dospeća	23.397	7,09%
Akcije	115.529	35,02%
Ostalo	16.346	4,96%
Investicije u H.J. Heinz Holding Corp.	11.660	3,53%
Potraživanja	21.852	6,62%
Inventar	10.236	3,10%
Imovina, zemljište i oprema	14.153	4,29%
Goodwill	34.959	10,60%
Ostalo	23.763	7,20%

Struktura investicionog portfelja

AXA

2014. g.

Struktura investicionog portfelja

JAPAN POST INSURANCE

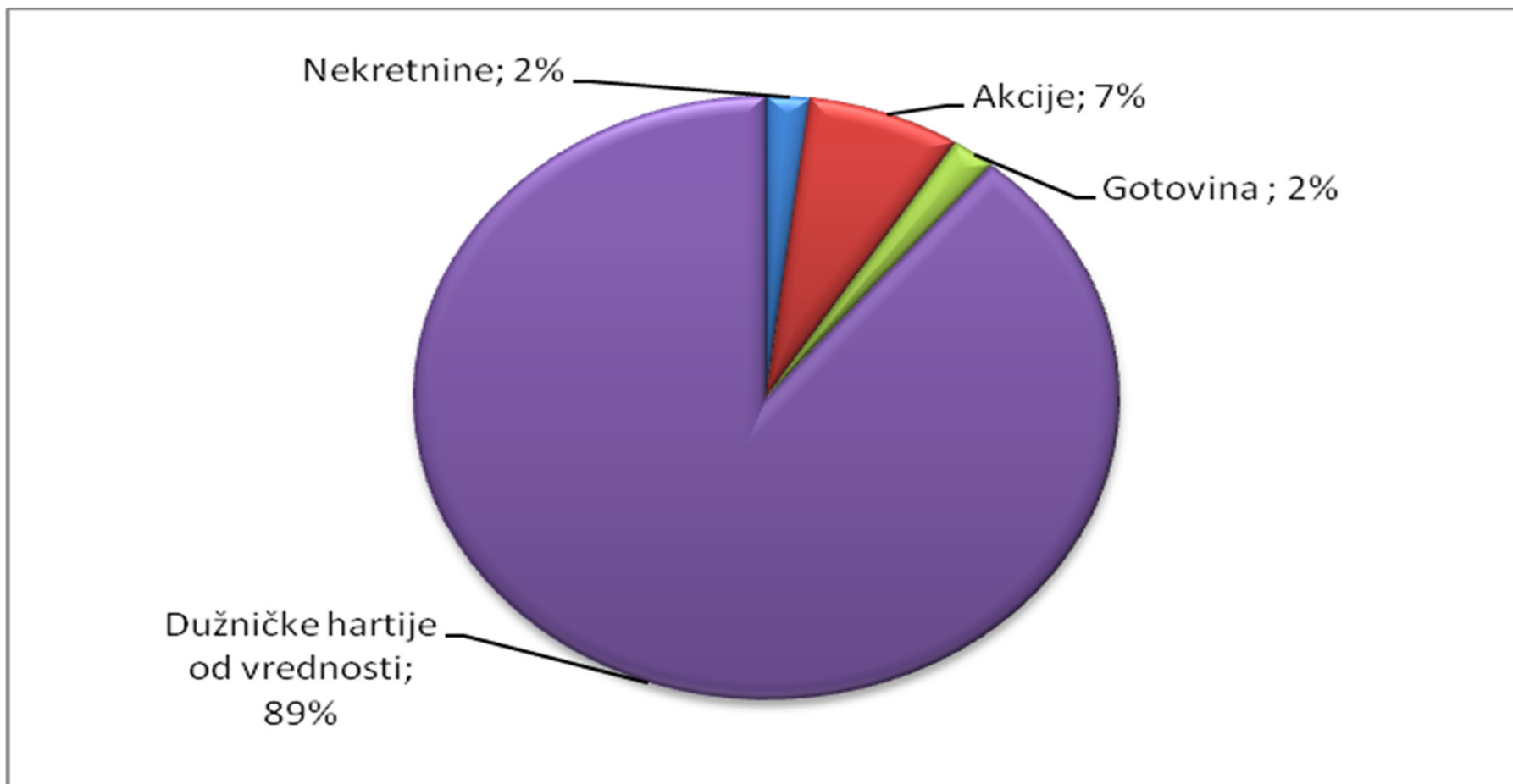

	2014.
Gotovina i depoziti	2,2%
Potraživanja po polisama	3,2%
Kupljena novčana potraživanja	0,1%
Državne i korporativne obveznice	78,2%
Strane hartije od vrednosti	1,4%
Zajmovi	12,7%
Ostalo	2,2%

Struktura investicionog portfelja

2014. g

Struktura investicionog portfelja

UnitedHealth Group®

Dužničke hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	2014.
Obligacije SAD vlade i agencija	7,99%
Obligacije saveznih država i opština	31,94%
Korporativne obligacije	35,83%
Hartije od vrednosti SAD agencije obezbeđene hipotekom	10,00%
Ostale hartije od vrednosti obezbeđene hipotekom	4,31%
Ukupne dužničke hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	90,07%
Akcije raspoložive za prodaju	7,48%
Dužničke hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	0,00%
Obligacije SAD vlade i agencija	0,88%
Obligacije saveznih država i opština	0,09%
Korporativne obligacije	1,47%
Ukupne dužničke hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	2,45%
Ukupne investicije	100,00%

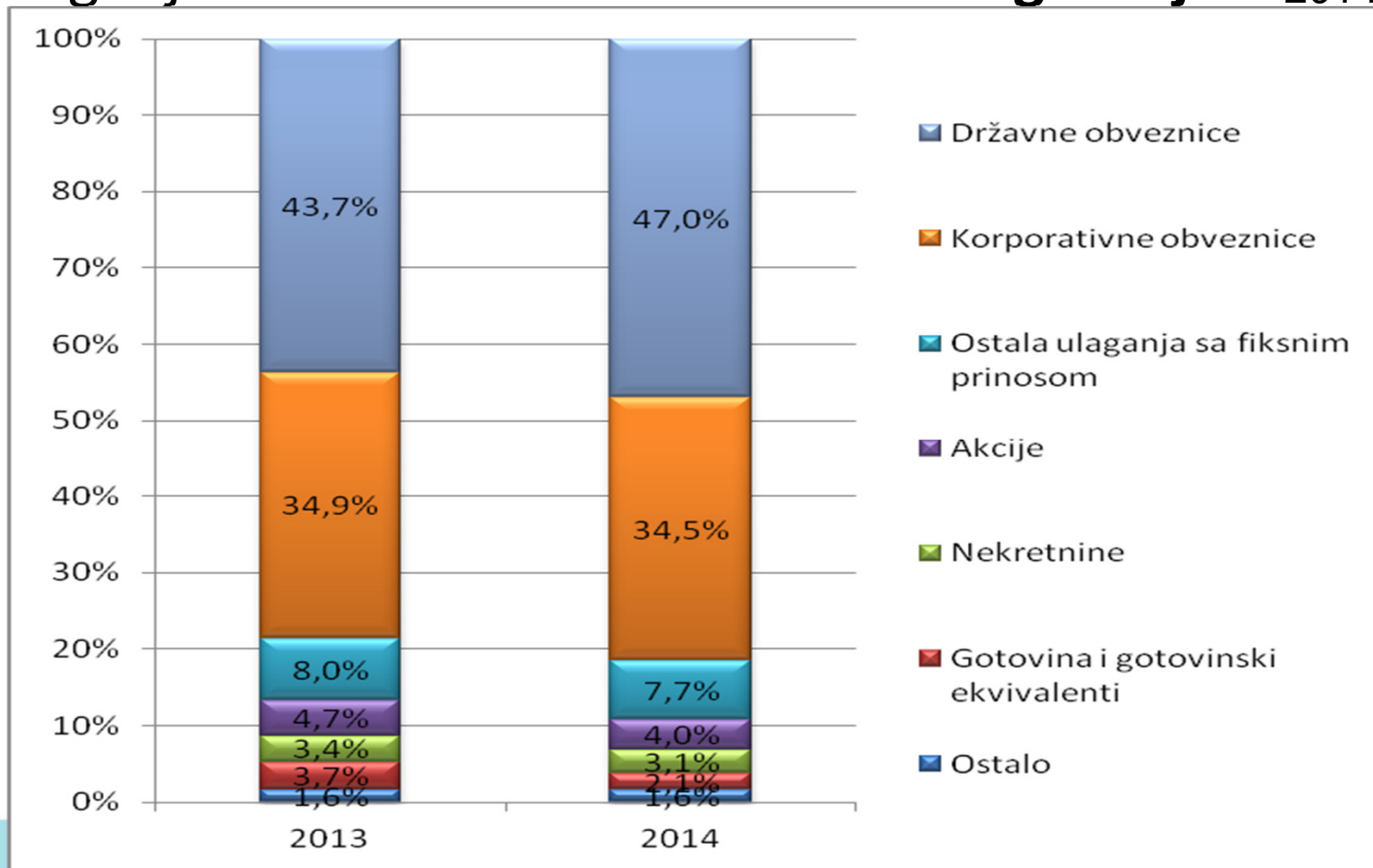
Struktura investicionog portfelja

GENERALI
Assicurazioni Generali S.p.A.

- Ulaganja sredstava rezervi životnih osiguranja 2014. g

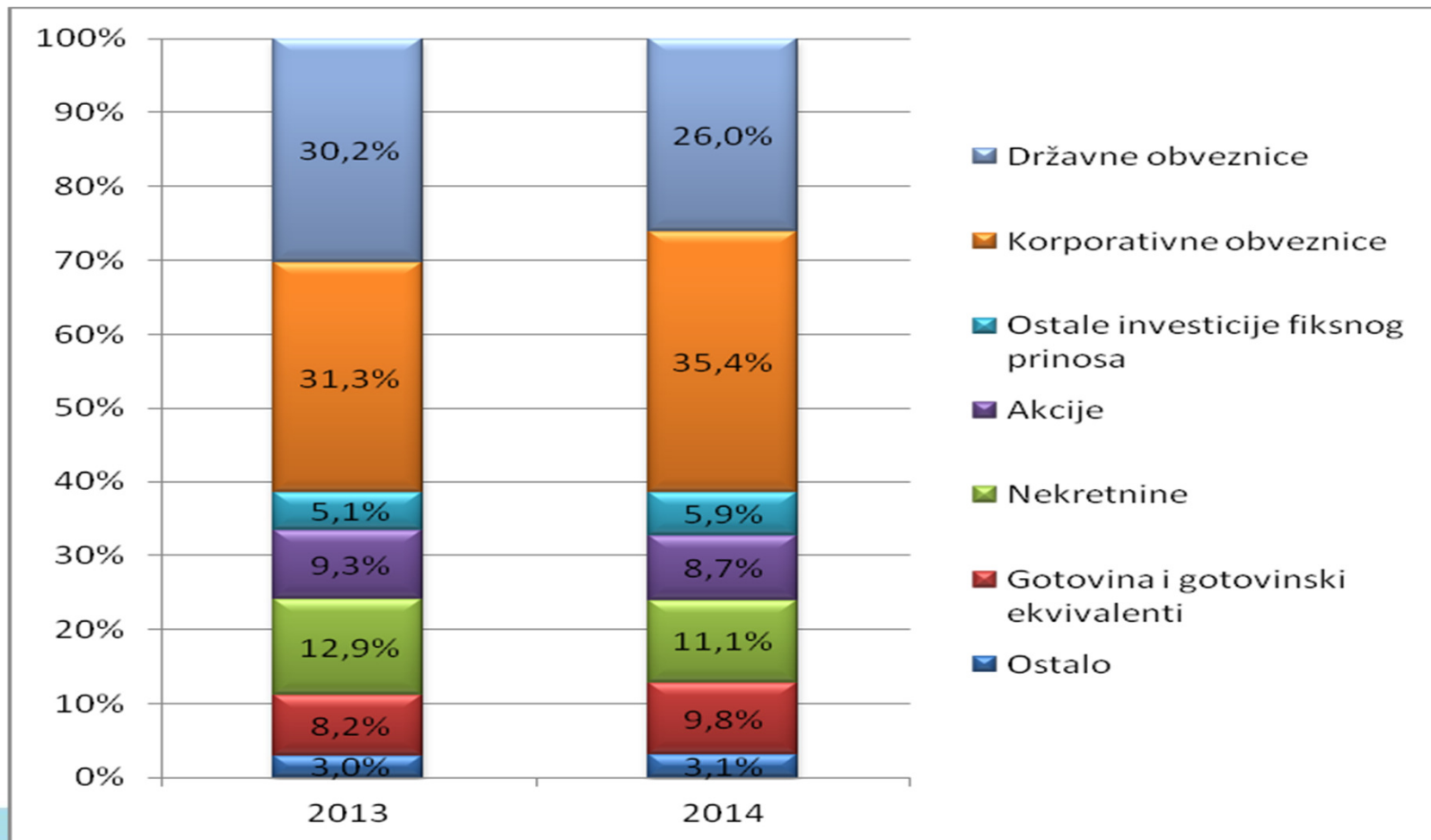
Struktura investicionog portfelja

GENERALI
Assicurazioni Generali S.p.A.

- Ulaganja sredstava rezervi **neživotnih osiguranja** 2014. g

Struktura investicionog portfelja

Munich RE

	2014.
Zemljište, zemljišna prava i građevine, uključujući građevine na tuđem zemljištu	1,74%
Investicije u povezana preduzeća i participirajuće interese	47,52%
Zajmovi povezanim preduzećima i participirajućim interesima	2,66%
Akcije, investicije u investicione fondove i druge investicije varijabilnog prinosa	10,98%
Obveznice i ostale investicije fiksnog prinosa	35,06%
Ostale investicije	2,05%

Struktura investicionog portfelja

Prudential

2014. g

Obveznice	39,07%
Preferencijalne akcije	0,01%
Obične akcije	1,33%
Hipotekarni zajmovi	9,15%
Ugovorni zajmovi	2,57%
Gotovina i kratkoročne investicije	1,94%
Izvedeni finansijski instrumenti	0,84%
Ostale investicije	0,41%
Investicije po osnovu izdvojenih računa (rizik snosi osiguranik)	44,68%

Struktura investicionog portfelja

中国人寿
CHINA LIFE

	2014.
Oročeni depoziti	32,85%
Obveznice	44,77%
Ostale investicije fiksnog prinosa	8,28%
Obične akcije	4,52%
Fondovi	3,98%
Ostale investicije varijabilnog prinosa	2,73%
Investicione nekretnine	0,06%
Gotovina, gotovinski ekvivalenti i ostalo	2,81%

Struktura investicionog portfelja

ZURICH

	2014.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	2,24%
Akcije	4,75%
Dužničke hartije od vrednosti	45,29%
Investicione nekretnine	2,59%
Hipotekarni zajmovi	2,31%
Ostali zajmovi	3,19%
Investicije u povezana i zajednička preduzeća	0,02%
Investicije po osnovu osiguranja povezanih sa ulaganjima u investicione fondove	39,62%

Zaključni stavovi

- Izuzetan značaj investicionih aktivnosti osiguravača za privredu i same osiguravače ali i osiguranike i državu u celini
- konzervativna struktura inv. portfelja
- referentne kamatne stope najniže u istoriji
- EURIBOR je takođe na rekordno niskom nivou
- kriza javnog duga Grčke i moguće napuštanja evrozone

HVALA NA PAŽNJI!